

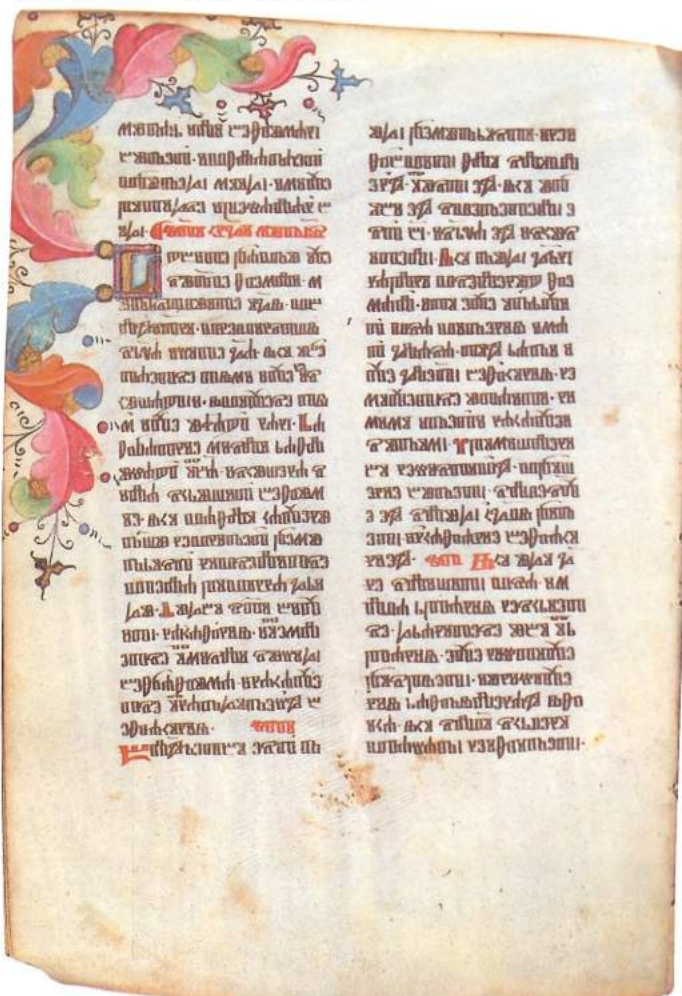
BREZOVIKA, dvorac

mnogo inicijala, manjih i većih, izrađenih crvenom bojom ili u dvije boje, iskićenih biljnim motivima, pletrom ili povijuesama uzduž stupca. Na listu 145a perocertež: Sv. Jeronim drži u ruci crkvu, na listu 170b također perocertež Sv. Katarine; oba nedovršena. Sadrži i *Proprium sanctorum* (brevijarski legendarij). Nastao vjerojatno u Istri; u XVI. st. nalazio se u Humu.

LIT.: I. Milčetić, Hrvatska glagoljska bibliografija, I, Zagreb 1911, str. 52–53.

Š. Ju.

BREVIJAR iz 1442. Zagreb, Metropolitanska knjižnica

BREVIJAR IZ 1442, pergamenski kodeks, datiran 1442, na listu 12a (Metropolitanska knjižnica Zagreb, MR 161), vel. 20,3 × 13,5 cm, 469 listova, pisan u dva stupca hrv. glagoljskim ustavom. Bogato ukrašen brojnim inicijalima: crvenim, modrim, zlatom izrađenim; neki su u četvorouglastim okvirima a u nekima su minijature sličice. Oko pojedinih inicijala su vriježe koje na listovima 186b, 225b, 285b, 385b, 388b uokviruju stupac s dvije, a na listovima 322b i 401b s tri strane. Sadržava *Koledar*, *Proprium de tempore* i *Proprium sanctorum* pisane starosl. jezikom hrv. redakcije. Prema kasnije unesenim zapisima, duže se vrijeme nalazio u Bakru.

LIT.: I. Milčetić, Hrvatska glagoljska bibliografija, I, Zagreb 1919, str. 49–51.

Š. Ju.

BREYER, Lavoslav, slikar i fotograf (Križevci, 24. IV. 1865 — Zagreb, 1928). Školovao se u Mittweidenu (Saska) i Celovcu. Fotografski atelje otvorio je u Zagrebu 1892; od 1894–98. suradnik je u ateljeu »Mosinger und Breyer«. Nakon toga bavio se slikarstvom. U Parizu je kopirao djela starih majstora. Od 1901–04. opet vodi fotografski atelje u Zagrebu. Motive iz Španjolske, S Afrike i Venecije izlagao je u Zagrebu 1916. Crtao je vedute starih hrv. gradova.

LIT.: M. Schneider, Gradovi i krajevi na slikama i crtežima od 1800. do 1940 (katalog), Zagreb 1977, str. 50–51. — N. Grčević, Fotografija devetnaestog stoljeća u Hrvatskoj, Zagreb 1981.

N. Gč.

BREZOVIKA, zaselak JZ od Zagreba. Današnju baroknu župnu crkvu Uznesenja Marijina, s dva vitka cilindrična zvonika uz glavno pročelje, podignuli su grofovi Draškovići 1756. Iz istoga je doba barokna oprema unutrašnjosti crkve. Barokne zidne slike (iz 1776) nalaze se u crkvi i u kapeli kraj dvora. Od 1522. spominje se u Brezovici grad, koji drže Katarina Ivanović, Mrnjavčević (do 1663), nakon njih Zrinski, a od 1680. Draškovići. Oni su u XVIII. st. podignuli jednokatni barokni dvorac (tlocrt u obliku slova U) s dvije cilindrične kule na uglovima gl. pročelja i sa središnjim izbočenim rizalitom. Zidne slike iz 1776. u gl. dvorani dvorca prikazuju prizore iz bitaka sedmogodišnjega rata, u kojima je sudjelovao vlasnik dvorca Kazimir Drašković. Slike zanimljivo prikazuju onodobne vojne operacije, uniforme i nošnju.

LIT.: E. Laszowski, Hrvatske povijesne građevine, I, Zagreb, 1902, 25–30. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. — J. Meder, Orgulje u Hrvatskoj, Zagreb 1992.

A. Hl.

BREZOVLJANI GORNJI, selo kod Žabna, s neolitičkim naseljem jamsko-zemuničkoga tipa. U njemu je nađena mrljasta keramika slična slikanom posudu, ali su ukrasi postignuti isključivo pečenjem i pokrivanjem površina u vrijeme pečenja. Zastupljena je i slikana keramika (slikanje je izvedeno crvenom bojom nakon pečenja). Naselje se datira na prijelazu iz srednjega u kasni neolitik.

LIT.: S. Dimitrijević, Neolit u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, u knjizi: Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1978.

S. Dim.